

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinė priemonė

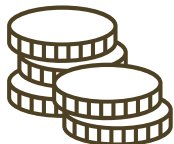
***„Parodomieji projektai ir informavimo
veikla“***

***Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos
Strateginio planavimo departamento
Mokslo, inovacijų ir žinių plėtros skyrius
2025 m.***

INTERVENCINĖ PRIEMONĖ „PARODOMIEJI PROJEKTAI IR INFORMAVIMO VEIKLA“

- **Tikslas** – stiprinti žinių perteikimą, inovacijas ir skaitmeninimą žemės ūkyje, miškininkystėje, skatinant žemės ūkio veiklos subjektus keistis geriausia patirtimi, įgauti naujų technologinių žinių ir įgūdžių, siekiant užtikrinti žemės ūkio veiklą gyvybingumą ir konkurencingumą.
- **Priemonės ir projektų tikslinė grupė** – žemės ūkio, maisto ūkio ir miškų ūkio veikla užsiimantys asmenys.
- **Poreikių nustatymas** – kiekvienais metais parodomųjų projektų poreikis nustatomas atsižvelgiant į ūkininkų ir kitų tikslinių grupių nuomonę apie jiems svarbias tematikas, taip pat įvertinant kitus jų lūkesčius ir sektoriaus aktualijas.

PARAMOS SUMA IR INTENSIVUMAS

- 2023–2027 m. laikotarpiui priemonei įgyvendinti skirta **3 mln. Eur.**
- Paramos intensyvumas – **iki 100 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų.**
- Didžiausia galima skirti finansavimo lėšų suma vienam projektui 2023–2027 m. laikotarpiu – **iki 100 000 Eur.**
- Projekto trukmė – **iki 36 mėn.**

2025 metų paraiškų kvietimas numatytas nuo spalio 1 d. iki gruodžio 1 d. Kvietimui skirta 1 133 352 Eur suma.

REMIAMOS VEIKLOS IR PAREIŠKĖJAI

- **Pagal intervencinę priemonę remiamos veiklos:**
 - parodomųjų bandymų rengimas ir vykdymas;
 - dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių susitikimų organizavimas;
 - informavimo renginių (seminarų, lauko dienų) organizavimas.
- **Galimi pareiškėjai:**
 - mokslo ir studijų institucijos, profesinio mokymo ir konsultavimo įstaigos;
 - kiti juridiniai asmenys, turintys teisę vykdyti formalųjį suaugusiųjų švietimą.

RENGINIŲ ORGANIZAVIMO FORMOS

- **Parodomieji bandymai, lauko dienos** organizuojamos **projekto įgyvendinimo teritorijoje** / vietoje (fizinių ir (arba) juridinių asmenų valdose), išskyrus nenugalimos jėgos (*force majeure*) atvejus.

- **Seminarai ir dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupės narių susitikimai gali būti** organizuojami **tiesioginio kontakto būdu** (fizinių ir (arba) juridinių asmenų valdose, auditorijoje ir pan.) bei įvairiais **nuotoliniais būdais** (naudojant informacinės komunikacijos technologijas, užtikrinančias dalyvių registraciją), užtikrinant kontrolės galimybę atsakingoms institucijoms.

*Informavimo renginiai ir (arba) grupės susitikimai negali būti organizuojami **hibridiniu būdu** ir dalyvavimas juose negali būti fiksuojamas.*

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (I)

Pareiškėjas turi atitikti bendrąsias tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus, nurodytus šiuose Administravimo taisyklių papunkčiuose:

124.1 – paramos paraiškos tinkamumas vertinamas pagal paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir dokumentais pagrįstus bei registruose esančius duomenis;

124.2 – paramos paraišką teikia intervencinės priemonės įgyvendinimo taisyklėse įvardytas galimas pareiškėjas;

124.5 – pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ar viešųjų lėšų;

124.7 – pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį (skolintas, paramos, nuosavas ir iš veiklos gautinas lėšas);

124.9 – pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, taip pat Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos.

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (II)

Pareiškėjui keliami reikalavimai:

- turi turėti ne trumpesnę kaip dvejų metų patirtį per paskutinius penkerius metus, kuri būtų susijusi su žinių perdavimo ir informavimo veikla ir (arba) ūkių konsultavimo paslaugomis žemės ūkio, maisto ūkio ir miškų ūkio srityse (pagal tą sritį, pagal kurią ketina vykdyti projektą);
- turi turėti **tinkamų pajėgumų** parodomosioms veikloms rengti ir vykdyti, informavimo renginiams ir dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupių susitikimams organizuoti:
 - projekto **vadovą**, turintį **aukštąjį arba jam prilygintą išsilavinimą**;
 - projekto administratorių, turintį **aukštąjį arba jam prilygintą išsilavinimą** (jei yra poreikis);
 - projekto **finansininką**, turintį **ne trumpesnę kaip dvejų metų darbo patirtį projektų finansų valdymo** (projektų apskaitos) srityje per paskutinius penkerius metus iki paramos paraiškos pateikimo;
 - projektą **įgyvendinančius asmenis** parodomajam bandymui įrengti ir vykdyti, turinčius **aukštąjį arba jam prilygintą išsilavinimą arba ne trumpesnę kaip vienu metų patirtį** per paskutinius penkerius metus, susijusią su projekto metu ketinamomis vykdyti veiklomis.

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (III)

Pareiškėjui keliami reikalavimai:

- **lektoriai** paramos paraiškos pateikimo dieną ir projekto įgyvendinimo laikotarpiu privalo **turėti ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį** (bakalauro kvalifikacinį laipsnį) arba jam prilygintą išsilavinimą tos srities, pagal kurią ketina teikti paslaugas, **ir ne trumpesnę kaip vienų metų patirtį** žinių perdavimo ir informavimo veikloje per paskutinius penkerius metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos, susijusią su numatomo informavimo renginio turiniu;
- pareiškėjas yra **parengęs parodomojo bandymo metodiką**, pateiktą kartu su paramos paraiška, pagal kurią bus vykdomas projektas, kurioje turi būti nurodyta tema, aprašytas parodomojo bandymo aktualumas, tikslai, uždaviniai, demonstruojamas sukurtas inovatyvus sprendinys (inovacija), planuojamas parodomasis bandymas, numatomas rezultatas;
- teikiant paramos paraišką **konsultavimo įstaigai, iki paramos paraiškos pateikimo dienos jos konsultantai** turi būti **įtraukti į Nepriklausomų žemės ūkio konsultantų sąrašą**.

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (IV)

Projektas turi atitikti:

➤ Bendrasias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus, nurodytus šiuose Administravimo taisyklių papunkčiuose:

- **124.3** – projektas turi atitikti intervencinės priemonės taisyklėse nustatytus Bendrosios žemės ūkio politikos tikslus, prisidėti prie nacionalinių poreikių įgyvendinimo ir pasiekti numatytus rezultatus;
- **124.4** – projekto veikla ir išlaidos turi atitikti intervencinės priemonės taisyklėse nurodytas remiamas veiklas;
- **124.6** – parama skiriama projektams Strateginio plano teritorijoje, išskyrus tarptautinį bendradarbiavimą ir techninę paramą;
- **124.21** – paramos paraiška, mokėjimo prašymas, jo priedai ir kiti susiję dokumentai turi būti užpildyti lietuvių kalba;
- neturi patekti į Administravimo taisyklių 125.1 ir 125.2 papunkčiuose nurodytas paramą ribojančias sąlygas – negali būti sukurtos dirbtinės sąlygos paramai gauti ir pareiškėjas negali būti bankrutuojantis ar likviduojamas.

➤ Specialiasias tinkamumo sąlygas ir reikalavimus:

- projektas neturi būti **dubliuojamas su kitais projektais**;

TINKAMUMO SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI (V)

Projektas turi atitikti:

- demonstruojama inovacija turi atitikti Inovatyvumo metodikos „Naujumas“ kriterijaus (produkto ar proceso reikšmingo pokyčio) aprašymą ir būti paskelbta ne anksčiau kaip prieš **penkerius metus** iki paraiškos pateikimo **recenzuojamuose mokslo straipsniuose**, esančiuose duomenų bazėse su **cituojamumo** rodikliu – WoS, Scopus ir (arba) kitose tarptautinėse mokslinės informacijos bazėse;
- projekto veiklos turi būti **tinkamai suplanuotos ir pagrįstos**;
- paramos paraiškoje ir projekto veiklose negali būti **reklamuojami tam tikri konkretūs prekių ženklai**;
- projekto tikslinė grupė (**galutiniai naudos gavėjai**), t. y. informavimo renginių ir dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupės dalyviai – **žemės ūkio, maisto ūkio ir miškų ūkio veikla užsiimantys asmenys, įregistravę valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre**;
- ūkiai ir (arba) įmonės įrengti parodomąjį bandymą atrenkamos **prieš paramos paraiškos pateikimą** iš anksto pareiškėjui **savo interneto svetainėje paskelbus kvietimą** dalyvauti projekte, kuriuos pareiškėjas privalo nurodyti paraiškoje bei pagrįsti tokio pasirinkimo motyvus;

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (I)

Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

- ***Tiesioginės išlaidos:***
- **seminarų, lauko dienų, grupės susitikimų organizavimas**, kompensuojamas taikant fiksuotąjį bendrųjų įgūdžių mokymų įkainį, į kurį įtraukiamos lektoriaus paslaugų, salės, įskaitant įrangą, nuomos, renginių dalyvių maitinimo (kavos pertraukėlių, pietų, vakarienės), priemonių, reikalingų parodomiesiems bandymams lankyti, informavimo renginių ir grupių susitikimų dalyvių kelionių ir (arba) transporto (pareiškėjui organizuojant), išlaidos, patirtos Lietuvos Respublikoje (vienos astronominės valandos (60 min.), skirtos vienam galutiniam naudos gavėjui apmokyti, įkainis yra **11,64 Eur be PVM ir 13,96 Eur su PVM**);
- **parodomojo bandymo įrengimo ir vykdymo arba paslaugos pirkimo išlaidos** (žemės ūkio technikos, įrangos, patalpų, žemės nuomos ir (arba) eksploatavimo išlaidos; įrangos, medžiagų transportavimo išlaidos; priemonių, medžiagų, prekių paslaugų įsigijimo išlaidos; atlygio už parodomojo bandymo įdiegimo darbus išlaidos (17,21 Eur už val.);
- **išlaidos komandiruotėms, tiesiogiai susijusioms su projekto vykdymu** (kelionių bilietai, apgyvendinimas, dienpinigiai) (taikoma tik pareiškėjo darbuotojams, dirbantiems pareiškėjo organizacijoje tiesiogiai su projekto veiklomis pagal darbo sutartis, išskyrus paslaugų teikėjus) ir (ar) transporto išlaikymo (degalų, transporto priemonės nuomos be vairuotojo Lietuvos Respublikos teritorijoje) ir (ar) transporto paslaugų (visuomeninio transporto priemonių bilietų, transporto priemonės nuomos su vairuotoju Lietuvos Respublikos teritorijoje);

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS (II)

Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

- ***Tiesioginės išlaidos:***

- **parodomojo bandymo vaizdo medžiagos parengimo išlaidos** (neviršijant 10 000 Eur be PVM);

- **projekto rezultatų sklaidos ir suteiktos paramos viešinimo išlaidos** (1 proc. nuo visų tinkamų finansuoti projekto tiesioginių išlaidų).

- ***Netiesioginės išlaidos***, kurias sudaro darbo užmokestis arba atlygis projektą administruojantiems asmenims (viename projekte gali būti ne daugiau kaip 3 projektą administruojančių asmenų etatai (projekto vadovo, administratoriaus (jei yra poreikis) ir finansininko) ir kitos tiesiogiai su projekto administravimu susijusios išlaidos (neviršijant 18 proc. visų tinkamų finansuoti tiesioginių projekto išlaidų).

ĮSIPAREIGOJIMAI (I)

➤ **Bendrieji įsipareigojimai**, nurodyti Administravimo taisyklių 170.2, 170.4, 170.6, 170.11–170.16 papunkčiuose.

➤ **Specialieji įsipareigojimai**:

- įgyvendinti projektą per **36 mėnesius**;
- **gavus avansą** pradėti įgyvendinti projektą ir **ne vėliau kaip per 3 mėnesius** nuo avanso gavimo dienos pateikti pirmąjį mokėjimo prašymą;
- per 3 mėnesius nuo projekto įgyvendinimo pradžios privaloma suformuoti **ne mažiau kaip 3 dalijimosi ūkininkavimo patirtimi grupes**. Kiekvieną grupę turi sudaryti nuo **4 iki 6** nuolatinių narių. **Kiekvienoje grupėje** parodomąjį bandymą būtina įdiegti ne mažiau kaip **dvejose skirtingose grupės narių ūkių ir (arba) įmonių valdose**. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu, kiekvienais metais, privaloma suorganizuoti **du** kiekvienos grupės narių susitikimus, kurių trukmė – **ne mažiau 4 ak. val.**;
- **parodomojo bandymo baigtiniam** technologiniam procesui ar produktui pristatyti projekto įgyvendinimo laikotarpiu privaloma suorganizuoti **ne mažiau kaip po vieną lauko dieną ūkyje ir (arba) įmonėje**, kurioje vykdomas parodomasis bandymas, ir ne mažiau kaip **2 seminarus** kitose vietose. Lauko dienos ir seminaro trumpiausia galima trukmė – **4 ak. val.**, mažiausias dalyvių skaičius – **12 dalyvių**;

ĮSIPAREIGOJIMAI (II)

➤ Specialieji įsipareigojimai:

- ne vėliau kaip iki kiekvieno mėnesio 20 d. **skelbti ŽMIKIS kito mėnesio organizuojamų informavimo renginių ir grupių grafikus;**
- pildyti informavimo renginių ir (arba) grupių susitikimų dalyvių **sąrašus bei lankomumo sąrašus ar lankomumo žurnalus;**
- ne vėliau kaip per **10 darbo dienų** nuo informavimo renginio ir (arba) grupės susitikimo pabaigos **į ŽMIKIS suvesti duomenis**, t. y. nurodyti informaciją apie vykdomą projektą, informavimo renginį ir (arba) grupės susitikimą, lektorius, informavimo renginio ir (arba) grupės susitikimo dalyvius;
- kiekvienais projekto įgyvendinimo metais apie įgyvendinamą projektą parengti ne mažiau kaip **po vieną informacinį straipsnį**, publikuojamą pareiškėjo organizacijos interneto svetainėje, Lietuvos kaimo tinklo interneto svetainėje <https://www.kaimotinklas.lt> ir (arba) kituose interneto portaluose, ir (arba) socialiniuose tinkluose;
- per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį įgyvendinant parodomojo bandymo sklaidos veiklas jose užtikrinti ne mažiau kaip **200 galutinių naudos gavėjų dalyvavimą;**
- po projekto įgyvendinimo pabaigos datos **viešinti** parodomojo bandymo **vaizdo medžiagą** Lietuvos kaimo tinklo interneto svetainėje adresu <https://www.kaimotinklas.lt>, pateikiant parodomojo bandymo pristatymą ir kitą aktualią metodinę medžiagą.

ATRANKOS KRITERIJAI (I)

➤ **ūkių ir (arba) įmonių, kuriose planuojama įrengti parodomąjį bandymą,** skaičius (balai suteikiami nedalyvavusiems nei 2007–2013 metų programos priemonės, nei 2014–2020 metų programos priemonės projektuose):

- 10 ir daugiau ūkių ir (arba) įmonių – suteikiama **15 balų**;
- nuo 8 iki 9 ūkių ir (arba) įmonių – suteikiama **10 balų**;
- nuo 6 iki 7 ūkių ir (arba) įmonių – suteikiami **5 balai**;

➤ numatomų suformuoti **grupių skaičius**:

- 5 ir daugiau grupių – suteikiami **25 balai**;
- 4 grupės – suteikiama **15 balų**;

➤ **projekto vadovo patirtis** vadovaujant projektams, susijusiems su naujų žinių kūrimu, parodomųjų bandymų vykdymu, seminarų, lauko dienų žemės ūkio, maisto ūkio, miškų ūkio srityse organizavimu:

- daugiau kaip 3 metai – suteikiami **5 balai**;
- nuo 1 iki 3 metų įskaitytinai – suteikiami **3 balai**;

➤ **parodomąjį bandymą vykdomantis mokslininkas** yra ir pristatomos inovacijos autorius – suteikiama **10 balų**;

ATRANKOS KRITERIJAI (II)

➤ **parodomojo bandymo informavimo veiklas organizuoti** numatoma:

- **visose** Lietuvos apskrityse – suteikiama **20 balų**;
- **9** apskrityse įskaitytinai – suteikiama **18 balų**;
- **8** apskrityse įskaitytinai – suteikiama **16 balų**;
- **7** apskrityse įskaitytinai – suteikiama **14 balų**;
- **6** apskrityse įskaitytinai – suteikiama **12 balų**;
- **5** apskrityse įskaitytinai – suteikiama **10 balų**;
- **4** apskrityse įskaitytinai – suteikiami **8 balai**;
- **3** apskrityse įskaitytinai – suteikiami **6 balai**;
- **2** apskrityse įskaitytinai – suteikiami **4 balai**;
- **1** apskrityje – suteikiami **2 balai**;

➤ projektas susijęs su skaitmeninimu (demonstruojama bent viena skaitmeninė technologija, nurodyta Inovatyvumo metodikos 1 priedo kriterijaus „Skaitmeninimas“ aprašyme) – suteikiami **25 balai**;

➤ projektas susijęs su teigiamu poveikiu aplinkai ir klimatui (demonstruojama inovacija turi atitikti bent vieną Inovatyvumo metodikos 1 priedo kriterijuje „Teigiamas poveikis aplinkai ir klimatui“ poveikio aplinkai aprašymą) – suteikiami **25 balai**;

➤ projektas susijęs su aukštos pridėtinės vertės žemės ūkio ir maisto žaliavų gamyba ir perdirbimu (turi apimti procesą nuo žaliavos iki produkto gamybos ir (arba) realizavimo) arba trumposiomis maisto tiekimo grandinėmis – suteikiami **25 balai. Balai suteikiami tik už vieną.**

Privalomas mažiausias paramos paraiškų atrankos balų skaičius – 40 balų.

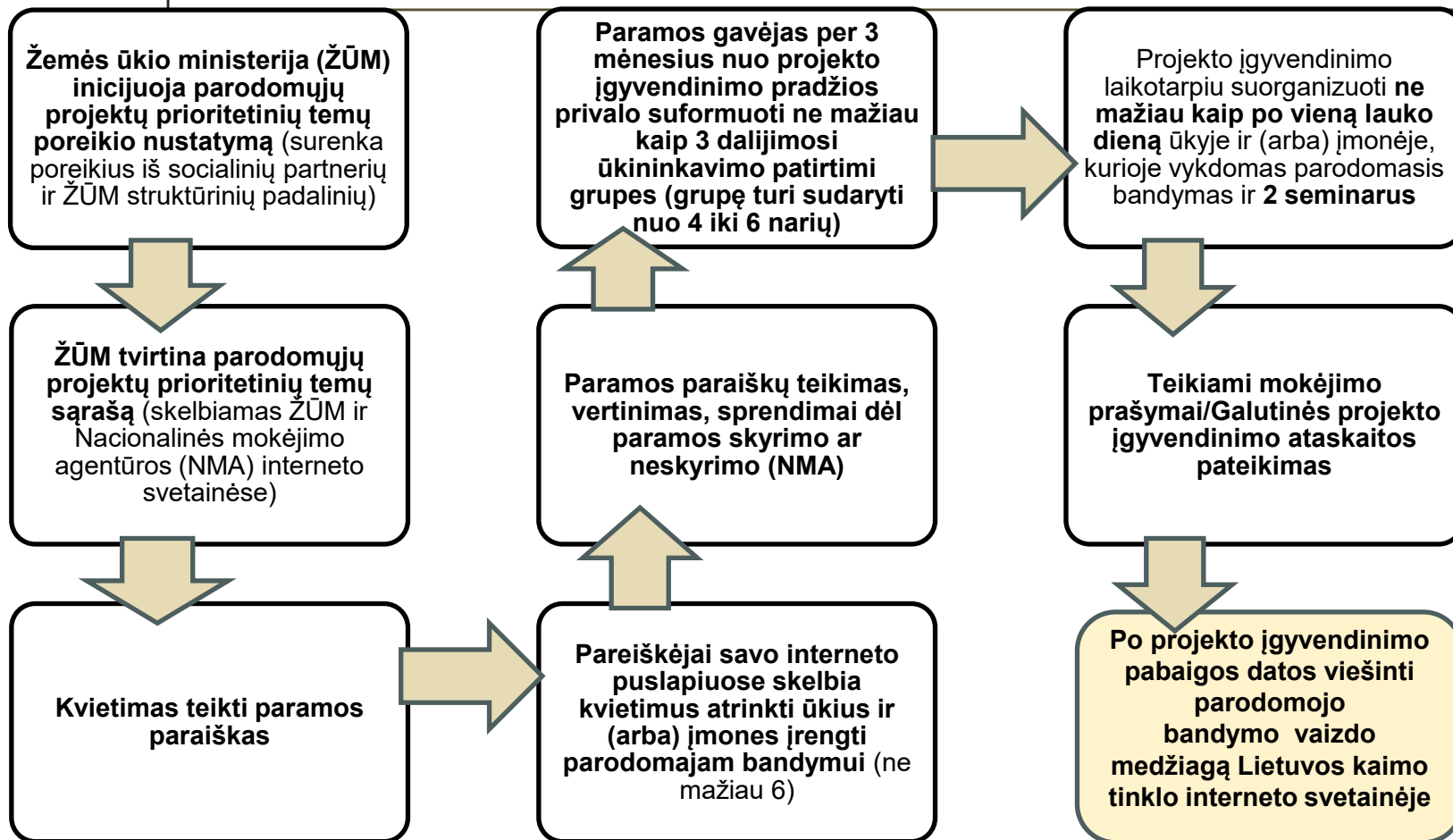
PARODOMŲJŲ PROJEKTŲ PRIORITETINĖS TEMOS 2025 M.

Temų sąrašas:

1. Žemės ūkyje auginamų augalų, galinčių augti padidinto rūgštingumo dirvožemyje, rūšių parinkimas ir taikomos technologijos;
2. Inovatyvūs, gamtinei aplinkai palankūs dirvožemio rūgštingumą mažinantys būdai ir jų taikymas;
3. Žydinčių augalų juostų įtaka kenksmingųjų vabzdžių kontrolei rapsų pasėliuose;
4. Trumpųjų žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinių ir bendradarbiavimo vietos lygmeniu vystymo praktiniai aspektai;
5. Žalio pieno perdirbimas ūkyje;
6. Augalų rūšių mišinių, didinančių derliaus atsparą klimato reiškiniams, parinkimas, atsižvelgiant į regioną ir jame taikomas technologijas;
7. Augalinės žaliavos biofermentacijos technologijų panaudojimas kuriant tręšiamuosius produktus, palankius dirvožemio biotai ir didinančius dirvožemio produktyvumą;
8. Alternatyvių pašarų bei lesalų komponentų naudojimas gyvulininkystėje siekiant gauti sveikesnę produkciją;
9. Bepiločių orlaivių ir dirbtinio intelekto sistemų, skirtų miško sanitarinei būklei vertinti, demonstravimas;
10. Natūralių, metano emisiją iš didžiojo prieskrandžio mažinančių medžiagų naudojimas galvijų racionuose.

Pasirinkus temą iš prioritetinių temų sąrašo, projektui suteikiami 25 atrankos balai.

INTERVENCINĖ PRIEMONĖ „PARODOMIEJI PROJEKTAI IR INFORMAVIMO VEIKLA“

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Ačiū už dėmesį